

Telegraful Român

(Of.)

Onor. «Asociațiunea»

Sibiu

Organ național-bis

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vineria

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Legea cultelor

Comisiunea senatorială a cultelor a cercetat, în cursul săptămânii precedente, articolele din proiectul de lege asupra regimului cultelor. Unele s'au primit nemodificate și fără discuție, iar altele cu oarecare modificări de mai multă sau mai puțină însemnătate.

Ședința din 10 Martie, de după amiază, care a durat trei ore, a fost consacrată în întregime lichidării chestiunii *articolului 45*, referitor la bunurile unei biserici atunci când majoritatea membrilor săi trece la alt cult.

Din rapoartele ziarelor din capitală, aflăm despre această ședință următoarele amănunte:

Atât reprezentanții bisericii greco-catolice, cât și ai celor romano-catolice și reformate, și-au dezvoltat punctul de vedere și au susținut teza, că averea este a cultului în genere și că nu poate să treacă, odată cu trecerea mirenilor, dela o parohie la alta.

Au luat cuvântul, în acest sens, I. P. S. Sa mitropolitul Vasile Suciu dela Blaj, PP. SS. Lor episcopii Iuliu Hossu dela Gherla și Alex. Niculescu dela Lugoj, senatorul Al. Aciu, iar din partea

bisericilor minoritare senatorul Elemér Gyárfás.

A luat apoi, cel din urmă, cuvântul I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae al Ardealului, arătând că a ascultat cu toată liniștea păreri expuse, dar că nu poate împărtăși teza că averea e a bisericii întregi. Averea e un instrument al conștiinței religioase. S'a primit cu însuflețire articolul prin care statul garantează libertatea conștiinței. Or, dacă s'a respectat libertatea de conștiință, cum se putea oare să nu se respecte libertatea averii? Înaltul prelat a citat câteva pasaje dintr-o lucrare a canonistului Săgmüller, care susține că teza aceasta nu poate fi susținută nici juridicește, nici canonică. Dacă biserica ar fi subiectul dreptului de proprietate, operațiile de cumpărare și trecere a averilor parohiale ar fi imposibile. Or, subiectul dreptului de proprietate este comunitatea. Ca atare nu se pot introduce în lege opinii de drept canonic apusean, ci să se țină cont de realitate. Când ortodocșii ardeleni de acum două veacuri au devenit uniți, au luat cu ei averile bisericilor ortodoxe. Între acestea au fost, de pildă, biserica

lui Brâncoveanu dela Făgăraș, biserica Prislopul de lângă Făgăraș, și altele care au fost clădite înainte de unirea cu biserica catolică. Uniții se folosesc și azi de atâtea biserici ortodoxe. Otorul a făcut apel la dl. Lăpedatu să clarifice chestiunea, să stabilească norme netede, să înlăture orice echivoc, pentru ca astfel să evite luptele confesionale. A propus apoi ca ministrul cultelor să revină la textul proiectului din 1926.

Dl. A. Lăpedatu, mulțumind pentru faptul că discuțiunea s'a desfășurat într-o atmosferă prielnică, făgăduiește că va face tot posibilul pentru găsirea formulei conciliante.

Proiectul de lege al regimului cultelor a format obiectul debaterii și în comitetul de direcție al partidului național-tărănesc, care în ședința sa din 8 Martie 1928 și-a precizat atitudinea față de acest proiect, hotărând publicarea unui comunicat. Reținem partea dela sfârșit a comunicatului dat de partidul național-tărănesc, care spune următoarele:

Partidul național-tărănesc regretă lupta provocată între deosebitele credințe din țară, reprobă expresiunile jignitoare la adresa unora ori altora dintre ele, («greci ortodocși») din orice parte ar

veni... Partidul național-tărănesc, având în vedere că prezentul proiect de lege atinge nu numai o problemă politică și socială, ci și una de conștiință, nu face chestiune de partid din opiniunile singuraticilor membri ai săi, privitoare la chestiunile de detaliu ce se vor discuta, în cadrul acestor principii, tocmai din respect față de libertatea de conștiință și credință.

Știrile ultime anunță, că Miercuri s'au prezentat la prezidenția consiliului de miniștri reprezentanții bisericii noastre, în frunte cu I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae și PP. SS. LL. Episcopii Roman al Oradei, Nicolae al Clujului și Grigorie al Aradului. Înaltii prelați au adus la cunoștința dlui prim-ministru Vintilă Brătianu punctul de vedere al bisericii ortodoxe, cerând guvernului să nu renunțe la art. 45 și să fie adus în discuție, așa cum fusese redactat în legea din 1926.

În considerare că discuțiunea în secțiunile senatului n'a dus la înțelegere, guvernul e dispus — în chestiunea art. 45 — să adopte textul modificat de consiliul legislativ.

Proiectul, trecut prin comitetul delegaților, va fi adus în

FOISOARA

Educație și apostolat ortodox

(Sfârșit)

Vieța creștinului ortodox trăită în conformitate cu aceste discipline, este o viață creștină autentică. Orice abatere dela una din aceste discipline este socotită ca o anarhie și este deci eliminată, pentru acel membru al bisericii. Școala în care se formează personalitatea ortodoxă este Sf. Biserică. Ea însă și-a luat ca auxiliari învățământul teologic și laic și familia, câtă vreme acestea lucrează în conformitate cu ea.

Dascălii de ortodoxie sunt diaconii, preoții și episcopii în puterea succesiunii apostolice. Ei își asociază însă și apostolatul laicilor ortodocși

— cu condiția ca apostolii laici să lucreze sub controlul și după directivele ierarhiei bisericii care are, prin Taina Sf. Hrononiri, puterea de a învăța și de a sfîși.

Orice creștin ortodox, sincer atașat de biserica lui, trebuie să fie neapărat și un apostol ortodox. El trebuie să-și păstreze cu scumpătate credința lui și să și-o apere până la martiriu.

Ortodoxia de zile mari este semnul neortodoxiei. — Permisunile și excepțiunile se acordă de către duhovnic. — Orice libertate arbitrară este semn de anarhie și cade sub aspre sancțiuni canonice. Biserica ortodoxă nu este intolerantă și exclusivistă, dar ea nu poate fi tolerantă și concesivă, cu riscul desfigurării ființei ei doctrinare și disciplinare. Indulgența ei față de fiii ei, nu trebuie să se confunde cu laxitatea și indiferentismul.

Când un credincios al bisericii ortodoxe se răsvrătește împotriva ei, sau la atitudini care nu sânt în spiritul doctrinei și disciplinei ei specifice, ea trebuie să purceadă cu toată rigoarea pentru a chema la ordine pe acel credincios.

Spiritul nostru de îngăduință și de menajament a creat o categorie de așa ziși ortodocși, care n'au ortodox decât buletinul de botez sau pe cel de căsătorie și care-și permit toate indisciplinile de concepții și de atitudini și față de biserică, și față de comunitatea credincioșilor și față de societate. Este vremea, ca această ortodoxie cu numele, să fie denunțată sau convertită la adevărata ortodoxie.

Libertatea de conștiință? Da! Fii sincer, fii loial! Leși public dintr'o biserică a cărei disciplină nu-ți mai convine. Dar în situația aceasta, ca eu biserică să cunosc, să botez copiii și să conduc la groapă, pe un orto-

dox care habar n'a avut o viață întregă de ce este aceea ortodoxie, pe un ateu sau pe un agnostic, nu se mai poate. — Cine e ortodox, să se supună fără nici un fel de rezerve disciplinei bisericii ortodoxe. Cine nu, să plece. — Ortodox de ochii lumii și păgân în conștiință, nu se mai poate admite.

Firește, în primul rând, biserica trebuie să-și facă datoria ei. — Să-și creleze și să-și multiplice armatele misionare, să-și perfecționeze armele de luptă și instituțiile de propagandă, cu un cuvânt, să fie *erotic militanta*, ca să poată fi și *etern triumfătoare*.

S'a zis: statul este *supra confesional*. Dar când majoritatea cetățenilor acestui stat sânt ortodocși, mai poate fi statul *supra confesional*?

Istoria ne documentează, că statul român este un vechiu și unic debitor al bisericii ortodoxe. Și au pierdut oare azi aceste documente valoarea lor istorică?

ședința de Vineri în desbaterea publică a senatului.

Redactarea aliniatelor I și II, propusă de consiliul legislativ, este următoarea:

«In caz de trecere dela un cult la altul, statul va putea acorda la cererea celor rămași fără biserică și casă parohială în localitate, ajutoarele necesare pentru construirea acestora.

«Dacă cel care a părăsit cultul ar pretinde drepturi de orice natură în averea comunității, se vor adresa în acest scop justiției și anume tribunalelor respective care vor judeca în prima instanță și cu precădere înaintea celorlalte afaceri».

Mănăstirea Brâncoveanu

Distinsul publicist, dl Camil Petrescu, scrie în ziarul *Universal* dela 14 Martie 1928, sub titlul *Mănăstirea Brâncoveanu*, următoarele:

Se cunoaște inițiativa lăudabilă a I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae de a reface vechea mănăstire Brâncoveanu, de lângă Făgăraș.

O inițiativă care a întâmpinat, spre deosebire de atâtea altele, o bună primire în public. S'au adunat, până acum, 3 milioane de lei și se așteaptă încă darul mulțimii.

E o sumă ridicată dacă vreți, și totuși trebuie să recunoaștem că e prea puțin.

Se adună atât de greu azi, în țara românească, bani pentru așezăminte de folos obștesc... Una dintre cele mai frumoase tradiții, dintre cele care constituie o caracteristică a adevăratei «boerii», s'a pierdut.

Unde sunt urmașii ctitorilor cari au împânzit platurile românești cu biserici și mănăstiri, dela bogata în aur mănăstire a Curții de Argeș până la «schitul de lemn», clădit de vreun călugăr la cine știe ce lumină de pădure?

Unde sunt întemeetorii de așezăminte menite să întrefie spi-

tale, școale? S'au dus, și se pare că urmașii lor nu știu să ducă mai departe o moștenire sufletească de atâta preț.

Să fie încercarea înalt Prea Sfințitului Nicolae și un adevărat examen de conștiință al credincioșilor din tot cuprinsul țării...

Din jurisprudența Blajului

«In afară de imensa primeidie națională, care ne amenință prin deslănțuirea războiului confesional, acest proiect este și o monstruositate juridică». In patima lor oarbă de a servi proz litismul, redactorii proiectului nesocotesc nu numai cele mai elementare norme ale codificării legilor peste tot, ci tres cu brutalitate peste principiile generale decretate în Constituția țării și ajung în evidență contrazicere cu o mulțime de dispoziții concrete ale legilor în vigoare*).

Acăste sunt ale Blajului «considerații juridice pe marginea nenorocitului proiect al cultelor» în anul Domnului 1928, când biserica unită este amenințată să fie despoiată de favoruri și pusă pe picior de egalitate cu biserica noastră. Șirele ce urmează mai jos sunt considerații juridice ale aceluiași Blaj pe marginea instrucției impuse primului episcop ortodox după unire, în 1810: «11. Porțile canonice, care domni pământ-ști le-au fost dat preoților uniți, să nu le capete preoții neuniți») dacă preoții uniți au încetat a fi în acele locuri, ci să se deie îndărăpt domnilor pământeni sau comunelor, și așa preoții neuniți vor fi dator să se mulțumesc cu stola cea hotărâtă și unde vor căpăta niște pământuri spre mai bună lor subsistență, acolo acelea să se supună contribuției, căci preoții neuniți numai din mila deosebită regească se scutesc dela darea capului».

«12—13. Precum până acum neuniților se iartă și s'a iertat a trece la unire, așa la întâmplare, dacă neuniții din vreun sat ar vrea să treacă la unire, porțile canonice încă au a trece pe partea preotului unit, iar când toți uniții din vreun sat ar trece la neunire și preotul unit ar rămâne credincios untrei, atunci porțile canonice o va stăpâni preotul unit».

Ei bine, înțelegeți acum pentru «nenorocitul» proiect al cultelor este o «monstruositate juridică». Elementarele principii de drept de mai sus n'au fost trecute în el de «inconștientul» Ministru al Cultelor...

*) Sublinierile sunt ale «Unirii» din Blaj, Nr. 10 din 1928.

†) Sublinierile sunt ale noastre.

Minoritatea confesională din lăuntru neamului nostru, n'a ajutat românismul prin valoarea cine știe căror inovații dogmatice, ci prin geniul câtorva personalități reprezentative ale rasei noastre — și în concepția căroră, dogma națională — nu numai că nu era în funcție de dogmatica oficială a unei anumite confesiuni, ci o primă în chip suveran.

Biserica ortodoxă nu e sectară; spiritul sectar e specific minorităților candidate la majoritate. Dar ea nu nu poate îngădui nici când invazia în masă sau infiltrația discretă a aspiranților la dictatură spirituală și politică în lăuntru neamului nostru, pe care ea l-a zămislit, l-a crescut, l-a apărut și trebuie să-l mântuească pentru împărăția lui Dumnezeu.

Fie ca această zi de proslăvire a unei mucenicii biruitoare acum 11 secole, să însemne și începutul trezirii conștiinței fiilor bisericii noastre

și inaugurarea unui apostolat entusiast și fecund, pentru salvarea ființei spirituale a neamului nostru.

Biserică bimilenară, din care lumina Sfântului Duh nu s'a stins nici când și pe altarele căreia sfintele potire nu au rămas niciodată deșerte, Biserică slăvită, la icoanele sfinte ale căreia, n'au pregetat a se pleca genunchii pentru închinări smerite și din al cărei izvor de har s'au sfințit vieți fără de număr, Biserică milostivă, la care flămânzii de iubire au aflat deapururi spor de bunătate și însetații de dreptate prisosuri de adevăr, Biserică luptătoare, pentru care jertfelnicia a fost un dor nepotolit și mucenicia o biruință, este Biserica noastră bine cinstitoare, Biserica noastră mamă, Biserica noastră mântuitoare.

Tu ai înflorit în feciorie și ai rodit în dureri, tu te-ai răstignit pe cruce, ca să înviezi în slavă, înălțarea

Pentru Sfânta Mănăstire Brâncoveanu

— De peste Ocean. — Dela parohii, din eparhiile surori. — Alte daruri. —

Frații noștri români plecați în America de nord, creștini cuceritori ai ortodoxiei, aduc din nou obozul lor, greu muncit, pentru refacerea ctitoriei brâncovenești de lângă Făgăraș. Inregistrăm faptul lor generos cu multă mulțumire sufletească și le trimitem meritată laudă, cu dorința de a-i revedea curând în vechea patrie a românilor din țara cu largite hotare.

Răvnă deosebită, în plasare de cărămizi și înșcrieri pe listele de colectă, au desfășurat: dl Constantin Medrea, catehet în Sighișoara; protopopiatul Deva; Oficiul parohial Timișoara-Fabrică; dl Dr. Teodor Burdan, notar public în Ineu, județul Aradului ș. a.

Ofrandele sânt următoarele:

Preotul Trișan Demian din Canton Ohio, America, a colectat dela: Preotul Demian 13 dolari, Dumitru Filimon 13 dolari, Toma Ilie 10 dolari, Ioan Magiean 6.50 dolari, G. N. Munteanu 6.50 dolari, Eufrosina Dobrea 5 dolari, Ioan Gurlea 5 dolari, Vasile Tilea, Ioan Barbat, Ioan Nan, Ioan Linadie, Dumitru Ilie, Augustin Bichiș, Moise Ganea câte 1 dolar și Manole Ghindea 0.50 dolari, în total 66.50 dolari, cari schimbați în lei fac 10,773

Dl Constantin Medrea, catehet în Sighișoara, a plasat cărămizi în valoare de 6360

In protopopiatul Devei s'a colectat 3907 lei și s'au plasat cărămizi în valoare de 1570 lei, în total 5477

Oficiul parohial Timișoara-Fabrică, ep. Aradu-

lui, a plasat cărămizi în valoare de 2000

Dl Dr. Teodor Burdan, notar public, Ineu, a plasat cărămizi în valoare de 1800

Oficiul parohial din Fel-nac, jud. Timiș-Torontal, prot. Banat-Comloș, eparh. Arad, a plasat cărămizi în valoare de 1000

Dl Dr. George Popa, notar public, Oradea 1000

Dl Dr. Aurel Ciortea, rectorul academiei de comerț din Cluj, a plasat cărămizi în valoare de 400

Banca Oravițană, din Oravița, a plasat cărămizi în valoare de 400

Oficiul parohial în Măderat, ep. Aradului, a plasat cărămizi în valoare de 200

Oficiul parohial Verendin, protop. Mehadia, eparhia Caransebeșului, a plasat cărămizi în valoare de 120

Oficiul parohial din Hâșmaș, protop. Beliu, eparh. Oradea, a plasat cărămizi în valoare de 110

Oficiul parohial din Cri-dova, protop. Făgetului, ep. Caransebeșului, a plasat cărămizi în valoare de 100

Oficiul parohial din Plugova, protop. Mehadia, ep. Caransebeșului, a plasat cărămizi în valoare de 100

Oficiul parohial din Ponoară, județul Bihor, ep. Oradea, a plasat cărămizi în valoare de 50

Total Lei 29,890

Suma de mai înainte 3.315,160

Total general Lei 3.345,050

Sate și orașe creștine

(Urmare)

Pentru că afișarea credinței era numai formală. Se nesocotea că religia este duh și nu numai o repetiție de formule. Ce e drept cetățile pot în-scrie denumirea credinței lor în constituția lor, în statute, sau în inscripțiile monedelor, însă caracterul creștinesc al unei cetăți, viața de credință în Dumnezeu, în Hristos și în Duhul sfânt are să se manifesteze în atmosfera vieții cetățenești precum și în anume calități spirituale, caracteristice vieții obștești și cari pot exista și fără o afișare formală. Examinăți sub acest raport viața localității în care trăiți. Este acesta creștină, își are ea credința sa?

Pentru ce este acesta oraș orsat creștin; din ce se poate cunoaște? Nu este oraș creștin fiindcă la anume ocaziuni se țin ceremonii religioase.

ta la cer este aproape, propoveduirile adevărurilor tale nemuritoare, pun azi în mirare pe dușmanii tăi, cari ți-au cășunat atâtea suferințe ieri.

Tineretea, ție îți este datornică cu frumsețea sufletului ei, și bătrânețea, ție trebuie să ți mulțumească, pentru vrednicia și mângăierile ei.

Că tu ai încălzit statornic cu văpăile iubirii tale, inimile credincioșilor tăi și ai luminat cu sfintele tale descoperiri, cugetul lor primejdut de luncări și ispite.

Proslăvind-te, azi, după cumință, noi ne mărturisim recunoștința noastră pentru tot ceiace ai săvârșit și săvârșești pentru priințele vecinice ale sufletului nostru, și ți făgăduim, că te vom iubi și te vom apăra, cum ne iubești și ne aperi și tu pe noi.

Ortodoxia luptă, ortodoxia va triumfa!

INFORMATIUNI

Au plâns de bucurie, mulțumind lui Dumnezeu, moții noștri din ținutul Huedinului, aflători în sălile tribunalei, care li-a dat, săptămâna trecută, câștig de cauza în lungul proces cu vestitul Tischler, fiu al poporului «ales», ajuns mare proprietar al pădurilor ce nu i se cuvin.

Mare donațiune primește epitropia socialilor și ospiciilor Casei Sf. Spiridon din Iași, și anume: legatul testat de defuncta *Maria Zamfirescu* din Iași, care a instituit legatară universală acea epitropie asupra unei averi stătătoare din trei case cu câte două etaje în acel oraș, în valoare de peste *zece milioane lei*, cu venit anual cam de 800 mii de lei.

Reduceri la băi. Ministerul sănătății face cunoscut că în lunile Iunie, Iulie și August nu se vor acorda reduceri la băile Ocna Sibiului și băile Herculane. Acei cari voesc să obțină prețuri reduse, să facă cereri pentru lunile April, Mai sau Septembrie, și să le înainteze inspectoratului balneoclimatic.

Propagandă iredentistă oficială. Ziarul socialist *Arbeiter Zeitung* află că ministrul de interne al Ungariei împodobește porțile și ușile prăvăliilor dela granița Burgenlandului cu tablăte de email având harta Ungariei antebelice în chenar *negru* sus cu inscripția: «Poate rămâne așa?» Iar jos cu răspunsul iredentist: «Soha, soha, soha» (niciodată). Ca editor semnează: ministrul de interne regeșc ungar. Taxa tablătei este un pengő. Cu același preț se pun în vânzare crucile (!) Rothermere, ale lordului jidovesc. Fotografia ministrului președinte Behen e taxată cevaș mai scump: 25 pengő. Vai de ne gustorul, care ar îndrăzni — scrie ziarul socialist — să nu plătească acest tribut agenților patrioți.

Pedepsirea elevilor sulemenite. Inspectoratul școlilor din Varșovia a trimis zilele acestea tuturor direcțiilor școlilor de fete o circulară, în care se spune că eleve din toate clasele vin la școală pudrate și cu buzele și ochii vâpsiți. Se consideră acest lucru ca imoral, neigienic și nepedagogic, și de aceea se interzice aspru pudratul și sulemenitul. Evele care se vor mai vâpsi, vor căpăta de două ori avertismente, iar după o nouă recidivă vor fi eliminate din școală.

Nici pentru că în școlile publice se citesc dimineața capitole din Biblie. Ci caracterul creștin al localității se afirmă atât la conducere cât și în viața obștească, printr'un înalt spirit de responsabilitate, prin încredere în indivizi și prin aspirațiile de viitor. Acestea sunt consecințele credinței creștine, sălășluite în oraș și astfel de rezultate nu produce păgânismul. Când spiritul creștin alungă păgânătatea dintr'o comunitate omenească, se creează o viață nouă, care se resimte printr'un înalt sens de responsabilitate, prin iubirea cordială și încrederea dintre oameni și prin revărsarea de idealism în toate așezămintele și întreprinderile publice și particulare cari toate creează o forță puternică în scopul asigurării libertății, și care aparține celei mai nobile civilizații, în care e dat unui om să trăiască. Aceasta este credința creștină dintr'o comunitate și ea este ca-

Știri scurte. Parlamentul german (Reichstagul) a oprit categoric participarea la petreceri în postul Sf. Paști.

— Mișcare puternică împotriva literaturii pornografice și a revistelor de acest fel se vestește din Franța. În chioșcurile din gări ale căilor ferate de sud este oprită desfacerea unei asemenea marfe.

— Tot mai există sclavi în veacul al 20-lea. După datele Societății națiunilor, numărul sclavilor este de 5 milioane în 19 state diferite.

— Societățile de misiuni vor ține anul acesta în Palestina o conferință internațională cu 280 delegați. Ș dințele vor urma în aer liber pe Muntele maslinilor.

ȘTIRI LOCALE

Conferențe. În 10 și 11 Martie a. c. au ținut conferențe, dintre cele mai instructive, dâni *Nicolae Bălănescu*, avocat, președinte al Aterului din Gurgiu, și prof. *Mircea Djuvara*, ca trimis al «Universității libere» din București. Subiectul conferinței dlui Bălănescu a fost *Fascismul*. De și de caracter local, fascismul reprezintă ideea generală: de ordine și patrie. În starea dureroasă în care se afla Italia după război, când agenții comunismului făceau propagandă cea mai primejdioasă, fascismul a apărut ca o sănătoasă reacțiune a poporului, pentru a nu se desființa întreaga clădire a statului italian. În curentul, pentru păstrarea ordinii publice, s'au înrolat: intelectuali, studenți, funcționari, profesioniști, muncitori: în fruntea lor Mussolini. Ajuns la cârmă, genialul conducător izbuteste să refacă țara în timpul scurt de câțiva ani, așa cum nu s'a refăcut dela război și până acum, nici un stat: minunea aceasta a realizat-o prin școale și prin regenerarea morală a societății. Din poporul care se îndelernicea cu un «dolce farniente», a creiat un popor care luptă și muncește intens. Fascismul arată lumii căi nouă de orientare: respectă individualitatea, spre deosebire de comunism, pe care îl socotește drept aberație a sălbaticilor. Coordonează cele două forțe antagoniste, munca și capitalul, potolind războiul intern și dând țării o nouă formă de stat. Cinsteste munca: numai ea fortifică pe om, societate și stat. Munca nu e jerfă, ci exteriorizarea sufletului nostru. În Italia nu se consumă forțele în lupte sterile de clase și partide, ci totul e îndreptat spre muncă. Nu se discută în jurul principiilor, ci se pun în practică; — cine zice că n'ar profită,

pabilă de manifestare publică. Ea nu se naște la întâmplare. Este credința creștină, cea mai nobilă moștenire a înaintașilor, menită să trăiască în ciuda tuturor controverselor și a eclipselor morale vremelnice, pentru că este credință în umanitate, zămislită de Dumnezeu, răscumpărată prin Iisus Hristos, păzită și ocrotită prin Duhul sfânt până în vecii vecilor.

De cumva avem vr'o îndoeală asupra acestei credințe creștine, n'avem decât să ne imaginăm ce s'ar alege de orice comunitate în care păgânătatea ar fi atotstăpânitoare. Mișună printre noi o mulțime de indivizi fără credință și cari combat cu înversunare orice doctrină creștină. Ei neagă existența lui Dumnezeu, nu cred în nemurire și contestă orice influință a Spiritului. Pentru astfel de indivizi nu există perspective de viață eternă. Omul, spun ei, este un animal, Dumnezeu o nălucire, nemurirea un via-

imprumutând și adaptând ceea ce petrece în țara lui Mussolini?

În seara următoare am ascultat conferința despre *Dunăre*. Dl Djuvara expune pe scurt importanța marelui fluviu al Europei centrale din punct de vedere juridic și politic, în special pentru țara noastră, a cărei dezvoltare economică este condiționată de Dunăre: Cerem, cum zicea defunctul suveran Carol I, libertatea apelor române.

Teatru. Trupa dela Teatrul național din capitală, în frunte cu dna Agepsina Macry și dnii Vracca și Sărbul, au jucat în Sibiu, în seriile de Luni și Marți, 12 și 13 Martie, în fața unui public numeros și amator de teatru, piesele *Prometeu* și *Păpușile*, cea dintâi e dramă originală a dlui V. Etimiu, a doua e comedia franceză cunoscută a lui Pierre Wolf, primită oarecând călduros, dar impresionând astăzi mai puțin. *Prometeu* ar fi să facă parte din teatrul clasic. Cu subiect mitologic, în versuri frumoase, dar lipsit de construcția unei lucrări dramatice de artă superioară, *Prometeu*, răpitorul de foc pentru a-l dărui spre fericirea oamenilor, pe cari atât de mult îi iubește, poate să fie o piesă — când e bine jucată — foarte potrivită în reprezentațiile oferite tinerimii școlare. — Tălmacirea pieselor, de Luni și Marți, a fost una dintre cele mai strălucite din câte a văzut Sibiu. Marii artiști ai Teatrului național, pe cari i-am numit mai sus, au dat creațiuni de înaltă valoare și au smuls dese și meritate aplauze.

CARTI ȘI REVISTE

Mitropolla Moldovei, foaie bisericească, apare lunar în Iași. Nrul 3 din 1928 (anul al patrulea de apariție) cuprinde, afară de partea oficială, articole despre: Grijă pentru mormintele eroilor, *Originea sectelor* (conferință), *Insemnări* ș. a.

Legislație bancară. A apărut broșura: O contribuție la viitoarea legislație bancară în România, cu un text de «ante-proiect de lege pentru controlul și reglementarea comerțului de bancă», de Aurel Cosma-junior, doctor în științele economice și politice dela universitatea din Paris, licențiat al facultății de drept din București, deputat de Timiș-Torontal. Timișoara 1928. Prețul 60 lei.

Crestături

Decorațiuni papale

Vaticanul între multele mijloace pentru ațărarea entuziasmului aderenților săi, (iconițe, cruciulițe etc.) are și un ord. care nu poate fi purtat odată numai de vreo 300 persoane. Este ordinul ecvestru al Sf. Grigorie. În zilele trecute această înaltă decorație a fost conferită de papa și unui cetățean român cu merite pentru propaganda papistă. Veți crede că s'a dat directorului Unirii? Ori astronomului dela Geoagiu? O i măcar pro-

Oi noi cunoaștem spiritul acestora: fără avânt, cinic, desolant. Dacă din firea lor sunt sensuali, — viața lor e o destrăbălare abjectă; dacă sunt rafinați și perversi, ei se vor da la o parte criticând, intrigând și bătându-și joc de toată lumea printr'o diabolică persiflare. (Urmează).

fesorului Z. German, care injură ortodoxia cu gura plină? Și, Doamne, ce frumos ar sta un ordin ecvestru la gâtul acestei «dihanii»! Dar nuli Papa își cunoaște mai bine «credincioșii» din țara valahilor, cari îi sânt necesari. Ordinul a fost dat avocatului renegat dr. Vetzak Ede, președintele partidului maghar din Carăi-Mari, pentru distinsele merite: 1. nu știe românește; 2. e în serviciul lui Horthy și Rothermere; 3. este cel mai șovin exponent al politicii de maghiarizare a șvabilor din părțile nordice ale Ardealului românesc.

— Și românașii noștri dela Blaj mor de dragostea papei.

Tăria Blajului

«Noi suntem fiili bisericii care în războaie de două mii de ani nu a cunoscut frica, nici înfrângerea. A stat mândră în fața furiei lui Nero, a vărsat senină râuri de sânge pe arenele Romei... și a biruit! (se înțelege) cu ajutorul hermafrodiților dela Blaj). Dușmanii ei s'au măcinat pe rând și au dspărut, (cel puțin în idee); ea s'a înălțat neîntrerupt. Azi patrusute de milioane de creștini privesc cu dragoste și supunere (mai ales!) spre rmașul lui Petru. *Sunt frații noștri de pe întreg rotogolul!*» («Unirea» dela Blaj, Nr. 10 1928).

Ei, apoi pasă de te mai prinde cu Blajul! Când își va mobiliza «frații» de pe întreg rotogolul, de fiecare ortodox din această biată țeară se vin câte 28¹/₂ frați... și ne am topit! Și când te mai gândești că pe la Blaj trec tot felul de trenuri: expresse, accelerate, de persoane, de vite etc...

Convocare

Membrii «Reuniunii culturale naționale a meseriașilor rom. din Sibiu» se convoacă la

Adunarea generală ordinară

ce se va ținea **Duminecă în 1 April a. c. la ora 2 d. a.***) în localul Reuniunii din strada Brukenthal Nr. 17, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea adunării.
2. Constatarea membrilor prezenți.
3. Raportul general al comitetului pe anul 1927.
4. Raportul asupra socotelilor pe anul 1927.
5. Luarea la cunoștință a raportului general, aprobarea socotelilor și darea absoluturului comitetului.
6. Eventuale propuneri. **)

În preajma adunării generale (Sâmbătă 31 Martie a. c.) la ora 7¹/₂ seara va avea loc în localul Reuniunii o consfătuire pentru alegerea comisiei de verificare a Raportului general și al Raportului casei. Este de dorit să participe la această consfătuire cât mai mulți membri.

Sibiu, 8 Martie 1928.

Prof. N. Colan
prezident.

Stefan Duca
secretar.

*) Intru cât nu se prezintă membri în număr suficient după statut la ora 2 d. a., adunarea generală se ține cu ori câți membri prezenți ar fi în aceeași zi și în același local la ora 3 d. a.

**) Propunerile din afară trebuie trimise comitetului Reuniunii cel puțin cu cinci zile înainte de adunarea generală.

(36) 3—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Mihai-Viteazul protopresbiteratul Sighişoara, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. Cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoţeşti dela stat.
2. Sesiunea parohială, 24 jugăre pământ cultivabil şi 6 jug. păşune, în total 30 jugăre.
3. Locuinţă în natură.
4. Câte 1 ferderă de porumb dela fiecare familie, resp. fum.
5. Trei sorti de lemne din pădurea urbariaristilor.

Doritorii de a ocupa acest post îşi vor înainta cererile de concurs oficiului protopresbiteral tractuat în termenul legal, având a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare în parohie spre a cânta respective celebra şi cuvânta şi a face cunoştinţă cu poporul.

Mihai-Viteazul, din şedinţa consiliului parohial ținută la 7 Ianuar 1928.

Romul Pulca,
adm. preşedinte.

Victor Baciu,
notar.

Nr. 55/1928 prot.

Am văzut:

Sighişoara, la 2 Martie 1928.

Emilian Stolica,
protopop.

Nr. 187/1928.

(37) 3—3

Concurs

În conformitate cu ord. P. V. Consiliu arhiepiscopesc din 7 Febr. a. c. Nr. 1133 se publică concurs pentru întregirea parohiei a doua Rod, parohie de clasă I, prot. Sălişte, cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele împreunate cu acest post sânt:

Salar dela stat conform coalei B. şi Stola obicinuită în parohie.

Candidaţii îşi vor înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc şi se vor prezenta în comună spre a fi cunoscuţi de popor.

Sălişte la 27 Februarie 1928.

Oficiul prot. ort. rom. Sălişte în înţelegere cu consiliul parohial din Rod.

Dr. D. Borela
protopop.

Din «Biblioteca Bunului Pastor» se găsesc la Administraţia Revistei teologice:

Nr. 13. «La cine ne vom duce?» de Dr. Gr. Cristescu, profesor.

Nr. 14. «La luptă dreaptă!» de Nicolae Colan, profesor.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate comanda

ACAFTISTUL

Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi alte rugăciuni

legat foarte fin, în plus, cu copii şi aurit. Preţul de Lei 400—

**Reclama este
sufletul comerţului**

Judecătoria mixtă Ocna-Sibiului

Nr. G. 539/1928.

(39) 1—1

Publicaţiune de licitaţie

Subsemnatul portărel judecătorească aduc la cunoştinţa publică în sensul legii articolul LX. din 1881 § 102 respectiv XLI. din 1908 § 19, cumcă lucrurile următoare ş. a. 2 cai negri şi 2 per. de hamuri care în urma deciziei Nr. 2803/1927 Febr. din anul 1927 al judecătorei de Ocol din Ocna-Sibiului s'au executat în comuna Armeni în favoarea executivului Serv. sanitar al circumscripţiei Ocna-Sibiului repr. prin avocat Dr. Rudolf Mihályi împotriva executivului Ittu Nicolae notar, locuitori din comuna Armeni, pentru încasarea capitalului de 8000 lei şi acces. prin execuţie de acoperire şi cari s'au preţuit în 9000 lei, se vor vinde prin licitaţie publică.

Pentru efectuarea acestei licitaţiuni pe baza deciziei Nr. 539/1928 al judecătorei de Ocol din Ocna-Sibiului, se fixează termenul pe 24 Martie anul 1928 la ora 16 d. m. în comuna Armeni, şi toţi cari au voie de a cumpăra sânt invitaţi prin acest edict cu observarea aceea că lucrurile susamintite vor fi vândute în sensul legii LX. din 1881 § 107 şi 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvarea în bani gata şi în caz necesar şi sub preţul de strigare.

Prefenţiunea care e de încasat, face 8000 lei bani capital, dobânzile cu 10%, socotind din 1 April 1927, iar spesele până acum staverite de 4949 lei.

Intrucât mobilele care ajung la licitaţie ar fi fost executate şi de alţii, şi aceştia şi-ar fi câştigat dreptul de acoperire, licitaţia prezentă este ordonată şi în favoarea acestora în sensul articolului XLI. din 1908 § 20.

Dat în Ocna-Sibiului, 7 Martie 1928.
Indescriabil
portărel.

A apărut

În a doua ediţie revăzut şi complectat

Tipicul bisericei ortodoxe

întocmit pentru trebuinţele preoţilor, studenţilor în teologie şi ale elevilor şcoalelor normale

de

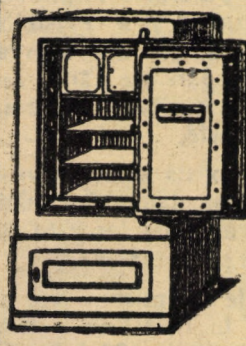
AUREL POPOVICIU

profesor la Şcoala Normală «Andrei Şaguna»

şi se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. — Preţul Lei 100, plus spese poştale Lei 15.

GUSTAV MOESS

Sibiu strada Tribunei Nr. 3

Prima fabrică
română pentru
casse de bani
(38) 1—4

Nou!**A APĂRUT:****Nou!**

„Mie a vietui este Hristos!...”

— Scrisori pastorale —

De Icon. Dr. Gr. Cristescu, profesor.
Preţul Lei 40, plus spese de poştă 10 lei

Teologie şi Sacerdoţiu

tipul clasic al păstorului ortodox şi idealurile pastorale moderne, de Icon. Dr. Gr. Cristescu, profesor. Preţul Lei 30—, plus spese de poştă Lei 10

Se pot comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.

Croitoria de domni

DUMITRU DUŞLEAG

Sibiu Str. Rannicher 6^a Sibiu

execută tot felul de
solide cât şi după ultima modă

Praxă îndelungată în confecţionarea de
Reverenzi

:: cari se execută după sistemele cel mai nou ::

Serviciu prompt! Preţuri moderate!

Anunţuri şi publicaţii se primesc cu preţuri cumpătate, : la administraţia ziarului :

Telegraful Român

A apărut

În «Biblioteca bunului păstor» Nr. 17 scrierea

„La picioarele Mântuitorului”

Scurte meditaţii pentru preoţi, prelucrate după A. Huonder, din limba germană

de

Ioan Moşoiu

profesor la liceul ortodox român «Andrei Şaguna» din Braşov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhidiecezană. Pagini 205. Preţul Lei: 80—

În zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă şi preţioasă, tuturor preoţilor din arhiepiscopia de Alba-Iulia şi Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserica românească, care să nu fi citit această carte. Ea este de recomandat şi oricărui suflet iubitor de cele sfinte

Anunţuri şi reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebuinţat pentru anunţuri şi reclame în cercurile preoţeşti din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunţuri şi reclame se primesc la Administraţia ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Citiţi

MEMORIILE

Arhiepiscopului şi Mitropolitului

Andrei Şaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustraţiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Şaguna despre fapte şi întâmplări momentuoase din viaţa sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu.

Preţul: 25 Lei

A apărut în ediţie nouă:

Frumoasa din Nor

şi alte poveşti, de E. HO-

DOŞ. Volumul conţine, pe 196

pagini, 12 dintre cele mai frumoase poveşti din popor. Se află

la: Librăria Arhidiecezană, în

Sibiu. Preţul 60 lei şi porto.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se pot comanda următoarele
odoare bisericeşti:

Potire

Disc

Steluţe

Cădelniţe

Candele

Copie

Linguriţe

Cruci

Cruciuliţe

Cununi

Căldăruşe cu mătăuz

Clopoţele pt. altar

Cănuţe pt. Sf. mir

Garnitură pt. bolnavi

Prapori

Toate aceste odoare bisericeşti sunt din Alpaca (Argint de China) aurite şi foarte frumos executate, cu preţuri favorabile.